

MEGEMLÉKEZÉS

Hodossy Lajos
(1933–2017)

Hodossy Lajos vegyész-mérnök a Nitroil műszaki igazgatóhelyettese, Egyesületünk 60 éven keresztül hű és lelkes tagja munkás életének 85. évében elhunyt.

Hodossy Lajos 1956-ban végzett a Veszprémi Vegyipari Egyetemen, ahol végzése után a Vegyipari Műveletek Tanszéken kezdett dolgozni. Itt fejezte be a korábban megkezdett petrokémiai szakmérnöki tanulmányait, majd 1964-ben műszaki doktori címet szerzett.

1966-ra adjunktusi beosztást nyert el. 1967-től a Péti Nitrogénművek Kutatólaboratóriumában folytatta munkáját. Együtt dolgozott többek között Próder Istvánnal (a Vegyészeti Múzeum későbbi igazgatójával). 1971-ben a Technológiai Főosztály vezetőjévé nevezték ki. 1982-ben megszerezte a szabadalmi ügyvivői diplomát, későbbi munkahelyein hasznosította ezzel kapcsolatos ismereteit. 1984-ben a Nitroil Vegyipari Termelő-

Fejlesztő Rt.-hez került (1997-től a vállalat tulajdonosa a Huntsman Corp. amerikai cég). Itt dolgozott előbb fejlesztési csoportvezetőként, majd 1993. évi nyugdíjazásáig műszaki igazgatóhelyettesként.

Kutatásai során katalitikus folyamatokkal, nagynyomású hidrogénezési technológiákkal foglalkozott. A hazai furfural-alkoholgyártás, zsíralkoholgyártás technológiáinak kidolgozásában nagyon jelentős a szerepe. A kémiai reaktorok, reaktortechnika területén Magyarország egyik kiemelkedő szaktekinetélye volt. A Péti Nitrogénműveknél végzett munkája alapján munkatársai tanulmányokat publikált a műtrágyaipar katalitikus folyamatairól és az üzemek megbízhatósági vizsgálatáról.

Nagyon tisztelte és példaképének tekintette Varga József professzort, egykori kereskedelem- és iparügyi minisztert, a BME és a Veszprémi Vegyipari Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárát, a Nagynyomású Kísérleti Intézet (NAKI, később: Nitroil) alapítóját. 1984-ben a Magyar Vegyészeti Múzeum és a Nitroil az ő szakmai segítségével és közreműködésével rendezett konferenciát a Hydrobenzin Rt. alapításának 50. évfordulója tiszteletére. A Hydrobenzin Rt. Varga József műbenzinyártási szabadalmainak ipari felhasználására jött létre. Ugyancsak Hodossy Lajos szakmai segítségével adta ki a múzeum Károlyi József *A műbenzinyártás története* című könyvét 1985-ben, amely a szerző munkája mellett a konferencia előadásainak szövegét is tartalmazza.

Pályafutása során 40 tudományos közleménynek volt a szerzője, illetve társszerzője, ezenkívül 22 szabadalomnak feltalálója, illetve társfeltalálója, melyek közül 7 hasznosításra került. A furfural-alkohol gyártását ipari méretekben nemcsak a Péti Nitrogénművekben, de a Szovjetunióban és Indiában is az ő szabadalmi alapján valósították meg. Az 1980-as és 1990-es években meghívott előadóként oktatott a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Nyugdíjasként igazságügyi szakértőként tevékenykedett iparjogvédelmi szakmai területen, mintegy 10 éven keresztül.

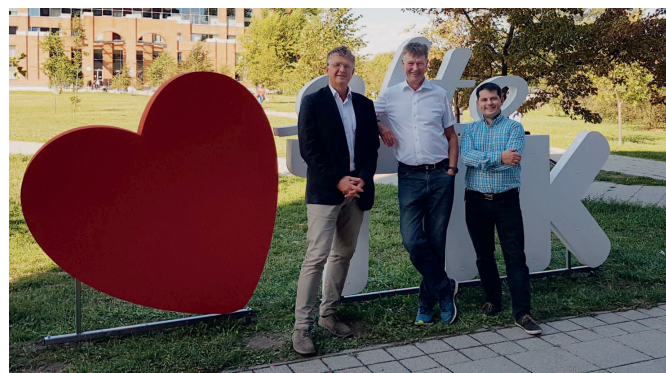
KT

TUDOMÁNY – OKTATÁS

Nagy érdeklődés jellemezte
a budapesti Molecular Frontiers
Szimpóziumot,
amelyen három Nobel-díjas tudós is
előadást tartott

Közel ezer diák és fiatal kutató részvételével zajlott az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont, valamint a Svéd Királyi Akadémia közös szervezésében megvalósuló kétnapos Molecular Frontiers/MedInProt Szimpózium, szeptember 14–15-én.

A *Molecular Frontiers* nemzetközi, nonprofit szervezet szimpóziumainak célja, hogy felhívja a figyelmet a molekuláris tudományok jelentőségére s egyben ösztönözze a fiatalok körében a kémia, a biológia és az orvostudományok iránti érdeklődést, a molekuláris „világlátást”. Az esemény világszínvonalú tudományos előadásokat ötvöztött olyan interaktív „szórakoztató” programelemekkel, mint a 300 résztvevős fehérjeépítés, a közös poszterkészítés, tudós-diák találkozó és kötetlen beszélgetés, valamint egy közös fehérje lufilánc összefűzése, majd szélnek eresztése.

A három főszervező (balról): Perczel András, Bengt Nordén, Beke-Somfai Tamás

A Stockholm, Göteborg, Tokió és Korea után most Budapesten megrendezett esemény fő szervezője Perczel András, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzora, Beke-Somfai Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont kutatócsoportvezetője és Bengt Nordén, a Molecular Frontiers alapítója és elnöke, a Chalmers Műszaki Egyetem professzora volt. A szimpóziumra több mint 960 regisztrált résztvevő érkezett, köztük körülbelül 300 gimnazista, akik az anyaország mellett Erdély, a Felvidék és Kárpátalja több mint 40 középiskoláját képviselték.

A rangos esemény központi témája a fehérjetudomány, ennek gyógyszerésztudományi vetülete volt. Hallottunk előadást szabályozó kulcsfehérjéről, az öregedés folyamatában szerephez jutó fehérjék változásairól és új gyógyszer-célpontok megnevezésének részleteiről. A tíz előadásból álló szimpóziumon három Nobel-díjas tudós okfejtését is hallgathattuk: Kurt Wüthrich (kémia, 2002) a bio- és fehérje NMR-ről, Arieh Warshel (kémia, 2013) a fehérje-tervezésről, míg Tim Hunt (orvostudomány, 2001) a sejtosztódást szabályzó fehérjéről tartott érdekesítő előadást.

Az esemény megnyitóját alkalmából Szalay Péter elméleti kémikus, az ELTE rektorhelyettese, Lovász László világhírű mate-

Csoportkép az első napon. Balról: Perczel András, Reiko Kuroda, Kondorosi Éva, Wayne Hendrickson, Harry Gray, Pernilla Wittung-Stafshede, William DeGrado, Tim Hunt, Kurt Wüthrich, Arieh Warshel, Bengt Nordén

matikus, az MTA elnöke, Pálinkás József atomfizikus, az NKFIH elnöke és Sarkadi Livia élelmiszer-kémikus, az MKE elnöke köszöntötte a hallgatókat, osztotta meg szűkebb szakterülete és a molekulatudományok kapcsolatáról gondolatait.

Az első nap délelőtt a Nobel-díjas svájci kémikus-biofizikus Kurt Wüthrich (ETH Zürich Intézet, Scripps Intézet, Shanghai-Tech iHuman Intézet); a Nobel-díjas Arieh Warshel (izraeli-amerikai biokémikus, biofizikus, a Dél-kaliforniai Egyetem kémia- és biokémiaprofesszora); a fehérjealapú gyógyszertervezés egyik kiemelkedő amerikai kémikusa, William F. DeGrado (a Kaliforniai Egyetem Gyógyszerészeti Kémia Tanszékének professzora, az Amerikai Tudományos Akadémia tagja); az elbűvölő bioszervetlen-kémikus, Harry Gray (Kaliforniai Műszaki Egyetem (Caltech)) és a biofizikára specializálódott kémikus, Pernilla Wittung-Stafshede (a götebörgi Chalmers Műszaki Egyetem kémiaibiológia-professzora) tartott közérthető és ezért lebilincselő előadást. A nap második felében a diákok és doktoranduszok kötetlenül beszélgethettek az előadókkal, tudományos fejtörőkön vettek részt, közösen építettek egy közel 10 000 atomból álló fehérjeaggregátumot (lásd a 362. oldalt), míg az egyetemi hallgatóknak és doktoranduszoknak lehetőségük volt kerekasztal-beszélgetések alkalmával külön is találkozni az összes nagy hírű előadóval.

A lufifehérje felbocsátása

A második napon az orvosi Nobel-díjjal kitüntetett Tim Hunt brit biokémikus; Reiko Kuroda japán kiroptikus és térszerkezet-kutató (a Tokiói Tudományegyetem Élettudományi Tanszékének, illetve Tudományos és Technológiai Intézetének professzora); a kiemelkedő növénybiológus és fehérjekémikus Kondorosi Éva, az MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpontjának kutatóprofesszora; a sodró erejű krisztallográfus, Wayne A. Hendrickson amerikai biofizikus (a Columbia Egyetem Biofizika és Biokémia Tanszékének professzora); valamint a fehérjeaggregáció világhírű szaktekintélye, Christopher Dobson brit kémikus (a Cambridge-i Egyetem kémia- és szerkezetbiológia-professzora) tartott nagy ívű előadásokat.

A kétnapos rendezvény panelbeszélgetését követően, az ünnepélyes díjátadó után a diákok luftballon-folyondárt eresztettek fel az „égbé”, amely egy rendezetlen, azaz nagyon is „mozgékony” téralkatú növényi stresszfehérje mintegy 200 aminosavjait szimbolizálta. A két nap szárnyalása valós és képletes volt egyszerre, aki eljött, bizonyosan nem felejtí el egyhamar ezt az élményt!

Beke-Somfai Tamás, Hajdú Zsuzsanna, Perczel András

A RENDEZVÉNY TÁMOGATÓI:

Diákok a Szimpóziumon

A Magyar Kémikusok Egyesülete jóvoltából iskolánkból néhány diák részt vehetett a szeptember 14–15-én Budapesten tartott Molecular Frontiers Szimpóziumon. Ezen a rangos találkozón több elismert tudós, köztük három Nobel-díjas kutató tartott előadást a fehérjéről. Az angol nyelvű előadások meghallgatása mellett lehetőség nyílt a kutatókkal való személyes találkozásra, beszélgetésre, valamint kreatív csoportmunkában való részvételre is.

A rendezvény szeptember 14-én reggel kilenckor kezdődött az ELTE TTK Gömb aulájában. A köszöntőbeszéd után a Nobel-díjas Kurt Wüthrichet és Arieh Warshelt hallgathattuk meg. A délelőtti leghumorosabb előadásán Harry B. Gray az oxigén fontosságáról és a szteroidok oxidációjáról beszélt.

A gyors ebédet követően az MTA Természettudományi Kutatóközpontjában csoportokra osztva kezdtünk munkába. Először megadott aminosavvegyiségekből fehérjemodellt építettünk. Azután minden csapatnak kreatív posztert kellett készítenie egy olyan kutatóról, aki a szimpóziumon előadást tartott. Nekünk –